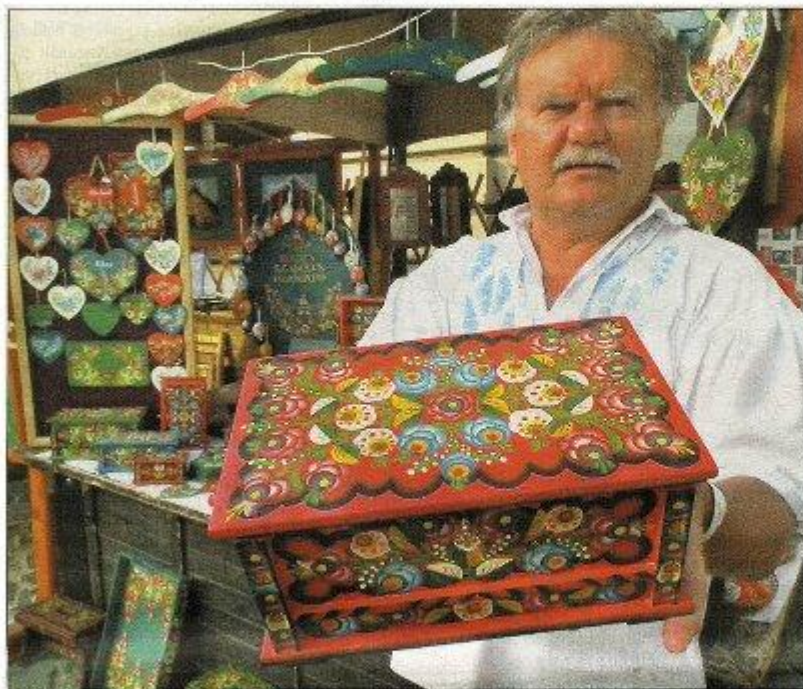

Életfák a szekrényen

EGY HEGEDŰHÁTÚ szék a mai otthonoknak is díszére válik, s újabban a budai villákban is fellelhető a tulipános ládák. Csak azok fogyatkoznak, akik elkészítik a népies tárgyakat. Mezőkövesden még találhatunk egy ősi bútorfestő dinasztiát.

A mezőkövesdi Kovács Szabolcs népi iparművész 250 éves hagyományt ápol

Hajdan a legszegényebb házakban is ott díszelt legalább egy festett láda. Igaz, azoknál a lányoknál, akiket bőséges kelengye nélkül adtak férjhez, kicsit csalt a család: a lakodalmas menetben vitt ládát jól kitömtek szalmával, s csak a tetejére tettek néhány szőttest és hímzett terítőt. Mindezeket Kovács Szabolcs népi iparművész meséli, miközben rózsákat pingál egy tükör habospiros színű keretére a reeski tajnáz tornácán. E házat uniós forrásból két-háromszáz éves darabok mintájára, de újonnan készült szekrényekkel, komódokkal rendezték be.

– Hát nem nagyszerű dolog, hogy egy csúnya, szörös deszkából végül hársnyos tapintású bútor lesz, mondjuk egy hegedűhátú szék? – néz fel a pingálásból Szabolcs. Látványának sem utolsó, ahogy alkot: erről a Budai Várban megrendezett miasapi Mesterségek Ünnepe látogatói is meggyőződhetnek. Csoda-e, hogy – bár jó ideig művésztanárként dolgozott – több mint húsz éve úgy döntött, inkább a szívének kedves családi tradíciókat folytatja? A keze alól kikerülő tárgyak újabban nemcsak a parasztházakba, de a modern lakásokba is „bekerédkednek”. Még szép, hogy egy népi iparművész

NAGYANYÁINK SZÖTTESEI.

Nem mindegy persze, hogy egy habospiros, rózsás szekrényhez milyen textilákat választunk. Az élénk színű bútor éppúgy nem tűri el a nejlanfűggyőrt, mint a túl tintarka hímzett terítőt. A nemesen egyszerű szőttesek azonban újra élő funkciót kaphatnak a festett bútorokkal berendezett lakásban. Nem attól több egy népi motívumokkal hímzett darab, hogy díszitményekkel zsúfolják tele – tudjuk meg Bóder Miklósnétől, a hazánkban egyedülálló hagyományörző tevékenységet folytató Hevesi Népművészeti és Háziipari Szövetkezet elnökétől. – A palóc szőtteseken eredetileg csak a kék és piros színeket használták, később csempészték be a többi színt. Mariáság az anyagokban és a díszekben a természeteshez térünk vissza, így például újra becsülni tudunk egy egyszerű lenvászon törölközőt.

a saját lányát sem adta férjhez rózsás láda nélkül... Bár a lánya budai polgári lakásban él, az előszobát és a konyhát matyó stílusban rendezték be. Sőt a fiánál, egy nyolcadik emeleti panelban is megfér egy „öregkék” hálószobabútor.

– Hajdan természetes volt, hogy egy leány megrendelte, milyen ládára vágyik, nem volt mindegy, hogy csörgőrózsákat, tulipánokat vagy épp gránátalmát fessenek-e rá. Akadt olyan, aki megköötte magát, s kijelentette, inkább vénlány marad, mintsem olyan bútorra kapjon, ami nem tetszik neki – tréfálkozik a népi iparművész.

Mezőkövesden 250 éves hagyományt ápolnak a bútorfestők, de mára Kovácsék az egyetlen dinasztia, amely még őrzi ezt a mesterséget. Szabolcs már hat éves korában az édesapja asztalosműhelyében segédkezett. Miután elkerült a matyók városából tanulni, ha megérkezett a süngöry, hogy sietős a munka, ő rögyvest elbliccelt az előadásokat, s utazott haza segíteni.

Ha kezébe fogja az ecsetet, rózsák nyílnak a keze alatt. S közben a népmesék izes nyelven beszél arról a világról, ahol még életfát pingáltak a szekrény ajtajára, s ahol egy-egy becses darab nemzedékről nemzedékre öröklődött – akárcsak a bútorfestés művészete.

Palágyi Edit